

Vállalkozók Érdekegyeztető Roma Országos Szervezete
ORGANIZAȚIA NAȚIONALĂ DE COORDONARE A INTERESELOR
INTREPRINZĂTORILOR ROMI

Stimate Destinatar!

Numele meu este Birta Janos, sunt președintele Organizației Naționale de Coordonare a Intereselor Intreprinzătorilor Romi (VÉROSZ, www.verosz.hu H-1046 Budapesta, str. Erkel Gyula, nr. 21) and Forumul Romilor și Călătorilor Europeni Coordonatorul Delegației Maghiare (ERTF www.ertf.org Strasbourg c/o Council of Europe Batiment G-1 quai Jacoutot). http://www.ertf.org/images/stories/documents/ERTF_Annual_REP_2010_EN.pdf

În mai mult de 9 ani de activitate de pregătire, împreună cu instituții lideri în educația superioară- universități de sociologie, de cercetare, de drept, economie și finanțe, etc - , în vederea **dezvoltării inițiativelor de întreprindere și facilitarea utilizării ideilor economice inovative**, VÉROSZ a elaborat și a inițiat un program de autoeducare pentru familii cu situații dezavantajoase în special pentru **romi/țigani supra-educați**:

Programul de Integrare de lungă durată a intreprinzătorilor care asigură locuri de muncă pe bază educațională și competențe complexe
"Romaiinov" (VÉROSZ V.I.P.)

H.H.H. Programul de asigurare de locuri de muncă, de autoeducare, de încurajare a intreprinzătorilor, de integrare economică, socială și educațională pentru cei în situații dezavantajoase – în special romi

Apariția grupurilor marginalizate existențial ca producători ai pieței și ca consumatori reprezintă un interes social comun, care ar contribui la dinamizarea economiei și la dezvoltarea teritoriilor supra-dezvoltate, iar dobândirea unor roluri importante pe piață a straturilor periferizate contribuie la menținerea păcii sociale și la promovarea ideologiilor egalității și dreptății.

V.I.P., Very Important Person este expresia în limba egleză, care se referă la persoane care beneficiază de tratament special. Conform ideologiei VÉROSZ baza integrării o constiuie tocmai tratarea în mod special a persoanelor dezavantajate – romii supra-educați- conform situației lor, fără a suferi vre-o diferențiere. Aceștia trebuie să devină din plătitori de ajutoare sociale plătitori de taxe pe baza ocupației lor productive având un comportament regulamentar.

Baza integrării în urma apariției de lungă durată pe piață o constituie ocuparea forței de muncă ceea ce nu poate fi inițiată fără studii detaliate cu caracter economic care garantează profitabilitatea inițiativei – nu cele sociologice, care se efectuează în număr mare.

Prin încurajarea inițiativelor de întreprindere cu ajutorul colaborării într-un sistem închis între KKV, VÉROSZ V.I.P. asigură:

- colaborarea între instituțiile potrivite de educație superioară de cercetare în vederea aplicării locale a unor tehnologii inovative.
- Producția produselor comercializabile noi în mai multe sectoare ale economiei,
- Introducere în comerț prin rețele de magazine sau grupări,
- Garantarea comercializării profitabile a produselor,
- Accesibilitatea finanțării, accesul la servicii de consiliere și sprijin comercial,
- Antrenarea măsurabilă a capacităților inovative în strânsă legătură cu dezvoltarea economico-regională prin centre de competențe cu specific tehnologic și industrial.

În momentul de față contingentul de necesar fără stabilirea garanției bancare, a promisiunilor prealabile de finanțare și contractare – prezență pe piață care garantează ocuparea forței de muncă – este min. 10.500 întreprinderi familiale care asigură cca. 50.000 locuri de muncă în doi ani.

Pe măsură ce putem spune că prin complexitatea ei VÉROSZ constituie primul pas în soluționarea unei probleme de mai multe sute de ani, și anume cea a integrării sociale a romilor, nici nu sunt mulți acești 9 ani, în care am realizat din propriile resurse și lichidități următoarele: conștientizarea completă a "problemei", alegerea instituțiilor potrivite de educație superioară și de cercetare, elaborarea studiilor de specialitate, elaborarea strategiilor, comunicarea și colaborarea în rețeaua închisă a KKV, înființarea conturilor întreprinderilor în administrarea financiară, realizarea contabilității proprii, menținerea forurilor locuitorilor, elaborarea studiilor noastre de specialitate împreună cu alegerea subiectelor comerciale cu garanție bancară și elaborarea proiectelor de contractare de lungă durată.

VÉROSZ V.I.P. este un program de autoeducare la domiciliu care garantează accesul la procesele de integrare socială, servicii medicale – prevenție – servicii de bază, educație, locuri de muncă.

Acest program complex are un caracter social cu bază economică serioasă, cu sistem închis concentrat pe competențe – "Romainnov" - legate de educație, care asigură durabilitatea veniturilor și a profitabilității pe min. 10 – 15 ani. De asemenea generează reînvierea comunităților locale, asigură finanțare garantată și previne emigrația.

Cultură educațională descărcabilă – 100-108 pagini:

<http://www.iskolakultura.hu/kultura-folyoirat/documents/2004/5/szemle2004-67.pdf>

Despre volumul proiectelor VÉROSZ programul model de creșterea animalelor mici, denumit V.I.P. Rabbit dă mai multe repere, program inițiat în prezent în regiunea Tizei superioare. Prin colaborarea în rețeaua închisă a KKV-lor acest program asigură – în ceea ce privește numărul locurilor de muncă – 2000-2500 locuri de lungă durată în producția de produse agricole, logistică, prelucrare, pază, etc., și un venit de cca. 25-30 milioane de euro prin comercializare produsului final în cantitate de 6-7 milioane de kg. Prețul de comercializare a produsului care se ia în considerare, contrar faptului că în Spania prețul mediu al cărnii de iepure în anul 2010 s-a stabilit la 6,56 euro/kg (<http://www.conejos-info.com/lonjas>), prin economisirea taxelor comerciale ale materiilor prime, s-a ajuns la un preț cu 40-48% mai mic pentru animalul viu, calitatea produsului nefiind mai rea decât cea a produsului spaniol. Astfel se ajunge la un preț al produsului final – carnea de iepure - cu 25-35% mai mic și anume 4-5 euro/kg. Studiile noastre privind posibilitatea de realizare a acestuia reprezintă un secret de afaceri.

Prin complexitatea și experiența ei de mai mult de 9 ani VÉROSZ V.I.P. este cu totul potrivit principiilor formulate în privința realizării țelurilor formulate pe paginile 54-58, 88-91 și 104. ale proiectului publicat în zilele acestea, denumit STRATEGIA DE INTEGRARE SOCIALĂ NAȚIONALĂ (2011-2020) – PROIECT.

Descărcabil de pe: <http://romagov.kormany.hu/download/f/bc/10000/Strategia%20tervezet.pdf>

Prin complexitatea ei VÉROSZ V.I.P. asigură finalizarea prevederilor formulate în punctele 1., 2., și 3. ale acordului încheiat între Guvernul Ungariei și Administrația Națională a Romilor în data de 20.05.2011, și garantează efectuarea sarcinilor guvernamentale formulate în punctele 11., 12. și 13. ale acordului.

Descărcabil de pe: http://romagov.kormany.hu/download/a/5f/10000/Korm%C3%A1ny-OR%C3%96_2011%2005%2020%20.pdf

Acordul reciproc: "ACȚIUNI NECESARE ÎN VEDEREA REALIZĂRII PREVEDERILOR"

3. În privința urmăririi și facilitării realizării cifrelor prevăzute Guvernul acceptă – având în vedere Sistemul UE al Strategiilor de Integrare Națională a Romilor - un plan de acțiuni detaliat în formă de hotărâre guvernamentală, ceea ce prevede atât definirea responsabilităților întreprinzătorilor cât și limitele efectuării acestora. Sunt de asemenea specificate ariile de intervenție, actorii acțiunilor prevăzute în înțelegere și mecanismele colaborării cu organele responsabile pentru ariile de activitate.

Datorită activității de 8 ani și experiența acumulată în această perioadă, atât prin specialiștii săi, cât și prin studiile de specialitate efectuate în privința integrării romilor, VÉROSZ are la dispoziție date de bază și repere de acționare pentru modificarea sau completarea din punct de vedere legislativ a proiectului Ordinului Guvernamental în vederea realizării propunerilor acestuia pe baza Acordului reciproc.

Guvernul Ungariei a acceptat "Sistemul UE al strategiilor pentru integrarea națională a romilor până în 2020" (mai jos sub denumirea COM (2011) 173 Strategia Integrării Romilor) și prevede următoarele:

"Conform unui studiu efectuat de curând de către Banca Mondială (Roma Inclusion 2010, septembrie) în mai multe țări integrarea romilor în piața locurilor de muncă ar putea aduce un bebeficiu economic de 0,5 miliarde de euro." Descărcabil de pe:

http://www.eu2011.hu/files/bveu/documents/A_nemzeti_romaintegracios_strategiak_unios_keresztrendszer_2020-ig.pdf

Conform posibilităților și studiilor efectuate de către VÉROSZ Strategia Integrării Romilor COM (2011) se poate realiza:

- 1.) printr-un model responsabil al părinților datorită unui sistem de educare a adulților spre dobândirea durabilității și siguranței imaginii de viitor, fundamentată pe baze economice sigure. Acest aspect aparține procesului de "acces la educație" ca parte integrală a procesului de "lărgirea posibilității pentru copiii romi de a avea parte într-o educație de calitate bună". Urmărirea modelului părinților muncitori este singura modalitate în acest sens, prin care se poate realiza o dezvoltare de mare anvergură în educația copiilor.
- 2.) Faza "accesului la serviciile medicale" din procesul de "asigurarea accesului la serviciile medicale de calitate (mai ales pentru copii și femei) – fiind responsabilitatea statului – precum și la serviciile sociale" se poate realiza numai prin comportamentul preventiv și o concepție responsabilă despre părinți și familie în societatea de romi,
- 3.) Faza "accesului la locuri de munca" din procesul de "asigurarea de către stat a accesului romilor la locurile de muncă în totalitate, fără nici o diferențiere, la modalități de specializare, la piața locurilor de muncă, precum și la autoeducare și inițiere. Accesul la credite trebuie încurajat de asemenea". Acestea sunt garantate de către sistemul închis V.I.P. VÉROSZ know-how.
- 4.) Faza "accesului la servicii fundamentale pentru întreținere și locuință" din procesul de "inițiativele în privința locuinței romilor trebuie să se conformeze ideologiei de integrare, cu privire la educația, sănătatea, bunăstarea, ocupația și siguranța lor cu evitarea marginalizării lor". Acesta se poate realiza prin posibilități ocupaționale la domiciliu pe tot teritoriul Ungariei sau altor țări:
  - 4.1. Pe baza programului model V.I.P. Rabbit de creșterea animalelor mici, este posibil creșterea găștelor, puilor, porcilor, bovinelor, peștelui, producția de E85 bio-etanol și rapiță Bio-Diesel, etc.
  - 4.2. Cultivarea plantelor, fructelor și legumelor în sere (de exemplu prin folosirea căldurii produsă de deșeurii prin creșterea plantelor cu trunchi moi lângă centrale de masă biologică) la domiciliu și în cazul chiriei asigurate prin dreptul de cumpărare, pe baza programului Bio-falu.

În programul model asigurăm locuri de muncă și durabilitatea acestora pentru aproximativ 2000 – 2500 nevoiași împreună cu instruirea lor pe o perioadă de 4-6 luni. Nevoia de finanțare a inițierii și dezvoltării sistemului central și a începerii proiectului este de cca 1,4 miliarde de forinți; categorizarea acestor lichidități sunt în curs de desfășurare.

După realizarea programului VÉROSZ **V.I.P. Rabbit de creșterea animalelor mici** sistemul va căpăta credibilitate și va deveni un exemplu în Europa și întreaga Uniune Europeană, ceea ce va duce la posibilitatea de finanțare directă a programelor complexe V.I.P. de către Fondul de Dezvoltare Regională Europeană (ERFA), care "acordă sprijin în investiții pentru întreprinderi (în special pentru kvv-uri) în vederea asigurării locurilor de muncă de lungă durată".

Aliniatul 1. de pe pagina a 10-a din **Strategia de Integrare a Romilor COM (2011)** spune:

"Statele membre trebuie să pregătescă și să studieze strategiile proprii pentru integrarea romilor și să prezinte studiul elaborat pe această temă Comisiei până în primăvara anului 2012. Comisia va examina aceste studii și strategiile naționale înainte de ședința anuală a platformei romilor, după ce raportează dezvoltarea constatată Parlamentului și Consiliului European."

În opinia noastră suntem într-o situație specială, deoarece introducerea programului nostru model VÉROSZ V.I.P. Know-how este adaptabil în țările: Serbia, Muntenegru, Macedonia, România, Bulgaria, Ucraina etc. datorită faptului că coordonatorul programului, Birta János președintele Forumului European al Romilor și al Călătorilor și vicepreședintele, Dr. Budai Zoltán sunt de asemenea reprezentanții Ungariei în Consiliul European.

Prin VÉROSZ V.I.P. s-ar putea realiza în 2 ani cca. 50.000 de locuri de muncă pe termen lung, iar prin asigurarea autorizațiilor și teritoriului de lucru și "colaborarea și dialogul permanent cu autoritățile locale și regionale" acest număr ar putea multiplica." (COM(2011) 173 Strategia de Integrare a Romilor, pagina 9. penultimul aliniat.)

Trebuie menționat faptul că există puține organizații de reprezentanță a intereselor – dacă există - care sunt capabili să mențină un dialog oficial cu așa numiții "criminali" denumiți astfel de către organele de criminalistică (de ex. răufăcătorii romi) în vederea albirii pieței negre. Datorită poziției noastre în Strasbourg și activității noastre de protecție a drepturilor romilor avem dreptul și obligația de a invita societatea romă, în interesul bunăstării populației rome, să treacă în economia "albă" (legală) cu o conduită regulamentară și supraveghere controlată în schimbul unui câștig poate mai mic, dar care asigură un fond cinstit de impozite. Suntem de asemenea obligați să întocmim procese verbale pentru fiecare dintre dezbaterile noastre.

Site-ul www.verosz.hu trebuia puțin modificat în vederea securității Programului know-how de Integrarea Intreprinzătorilor, prin urmare documentele de mai jos pot fi accesate numai de către persoanele care lucrează în program și pot fi vizionate de către partenerii noștri potențiali numai prin respectarea regulilor de confidențialitate în afaceri.

V.I.P. Romainnov prezintă metodică instruirii adulților, ceea ce asigură o dezvoltare rapidă pe lângă o durabilitate ocupațională. Descărcabil de pe: http://VÉROSZ.hu/html/VIP_romanov_rv2009.pdf

V.I.P. Human este o sinteză a coordonării procesului de asigurare a locurilor de muncă, sistem care poate fi înființat în oricare dintre țări. Descărcabil de pe: http://VÉROSZ.hu/html/VIP_human_rv2009.pdf

Programul model V.I.P. Kisállat, care poate fi adaptat la oricare dintre domeniile de specialitate în numeroase sectoare ale economiei. Descărcabil de pe: http://VÉROSZ.hu/html/VIP_kisallat_rv.2010.pdf

Materialul englezesc V.I.P.NORECI, care trebuie actualizat conform legislației fiecărei țări și necesităților teritoriale. Descărcabil de pe: http://VÉROSZ.hu/html/V.I.P.VÉROSZ_en.pdf

Fiecare sinteză trebuie elaborată cu condiția să urmărească nevoile specifice ale teritoriului și resursele acestuia. Sunt nevoit să afirm că fiecare oportunitate înseamnă ceva numai atunci când este folosită, din această cauză am încercat să menținem confidențialitatea etapelor programului independent de partide, campanii și viața politică a romilor din Ungaria. VÉROSZ V.I.P. este deschis pentru toți cei care sunt într-o situație socială defavorizată indiferent de apartenența lor la vre-o comunitate etnică sau politică, depășind frontierele și politicul.

Cu stimă,

János Birta

President

VÉROSZ / NORECI

Organizația Națională de Coordonare a Intereselor Intreprinzătorilor Romi
Forumul Romilor și Călătorilor Europeni (ERTF) Coordonatorul Delegației Maghiare
Európa Tanács Strasbourg, c/o Council of Europe Batiment G-1 quai Jacoutot

Mobil: +36-30-523-3399

H-1046. Budapest, Erkel Gyula srt. 21.

Homepage: www.verosz.hu

www.ertf.org

E-mail: elnok@verosz.hu

janos@birta.hu

CONFIDENTIAL INFORMATION: This e-mail and any attachments is a confidential correspondence intended only for use of the individual or entity named above. If you are not the intended recipient or the agent responsible for delivering the message to the intended recipient, you are hereby notified that any disclosure, distribution or copying of this communication is strictly prohibited. If you have received this communication in error, please notify the sender by phone or by replying this message as soon as possible, and then promptly delete this message from your system.